

Маърифат

1931 йил 4 июлдан чиқа бошлаган

1992 йил 26 СЕНТЯБРЬ, ШАНБА

№ 80 (6576).

Баҳоси 1 сўм 50 тийин.

Бугун газетамизда Ўзбекистон Республикаси Конституциясининг лойиҳаси эълон қилинмоқда. Мустақил давлатимиз қонунлари қомусининг янада тўкис-тугал бўлиши ҳаммамизга боғлиқ. Шунинг учун ҳам ушбу лойиҳа муҳокамасида фаол иштирок этинг!

МЕҲНАТДА ОБРЎ ТОПГАН

Муяссар Рауфова Тошкент районидаги Ҳамид эса дарсларнинг қизиқарли ўтишига ёрдам бе-Олимжон номли мактабда инглиз тили ўқитувчisi раётir. Бундан ташқари, унинг раҳбарлигига юқори замон талаби бўлиб турибди. Буни яхши ҳис этган Муяссархон ўқувчиларга инглиз тилини ўрганиш билан бирга бу тилнинг жаҳон миқёсида аҳамиятини ҳам тушунтириб бормоқда. Натижга ёмон бўйича педагог сабоқларини чўкур англаган болалар олимпиадаларда қатнашиб, ютуқларни қўлга киритмоқдалар.

Муяссарни замонавий ўқитувчи десак янгишмаймиз. У ҳар бир дарсни техника воситасида, кўргазмали қуроллар асосида ўтади. 1981 йилда мактабда лингафон кабинетини ташкил этди. Бу

Бундан ташқари, унинг раҳбарлигига юқори замон талаби бўлиб турибди. Буни яхши ҳис этган Муяссархон ўқувчиларга инглиз тили тўгараги ташкил этилган. Уз меҳнатсеварлиги ва билимдонлиги туфайли Муяссар Рауфова каттагина обрў-эътибор топди. У вилоят малака ошириш олийгоҳи метод соvetinинг аъзоси.

Ҳар бир устоз ўз шогирдлари билан фаҳрланади. Муяссархон сабиқ шогирдлари — ҳозирги кундаги ҳамкаслари З. Усмонова, Г. Усмонова, М. Тўламетова, М. Сайдакмединовларни алоҳида меҳнатни ўнга муносабати билан бевосита олиб берди. Ана шундай ҳоллардагина истеъодид ўз жамиятининг унга муносабати билан бевосита олиб берди.

Сураткаш А. АКМАЛОВ.

МАЪНАВИЙ ЮКСАЛИШ ВА ТАРАҚҚИЁТ ТАЯНЧИ

Ҳамда шу ижтимоий жамиятга жуда катта моддий ва маънавий бойликлар қолди. Бироқ аксинча ҳам бўлни мумкин. Истеъод жамиятининг эътиборисизлигига, қаршилигига учраб, ўз сифатини инсонларга хос необ сифат — истеъод табий маҳсулни, инъоми бўлишига қарамасдан, фақат аниқ бир ижтимоий жамиятда шаклланади, камол топади.

Истеъод фақат инсонларга хос бўлган табий сифатидир. Инсоннинг фаолияти эса фақат ижтимоий жамиятнинг наомён бўла олади. Демак, алоҳида инсонларга хос необ сифат — истеъод табий маҳсулни, инъоми бўлишига қарамасдан, фақат аниқ бир ижтимоий жамиятда шаклланади, камол топади.

Ўзбекистонда ижтимоий тараққиётнинг турли босқичларida имом Ислом Бухорий, имом Абу Иса ат-Термизий, хўжа Аҳмад Яссавий, хўжа Баҳовуддин Нащандий кабилларини ётишини чиқанлиги ва ислом таълимотининг йиримнамондларига айланганлиги ҳам фикримизнинг исботидир.

Умуман, истеъод қадрланган жамиятлар ва мамлакатларда ижтимоий ривожланиши юқсан бўлган ва ҳозир ҳам бўлнишадир.

Надоматлар бўлсинки, Октябрь тўнтаринидан кейин буюк давлатчиликка, мустамлакачиликка асосланган социалистик шўро жамиятда инсоний истеъод фанда ҳам, амалда ҳам етариғи эътироф этилмади, қадрланмади. М. Горькийнинг «Истеъоддин тўқсоч тўқиқи физија меҳнат» деган нақлига эргашдик. Ҳолбуки истеъод табиатининг нодир неъмати, эканлигини, истеъод эгалари ҳар йили ҳам туттилавермаслигини тушуниб етмадик. Ҳаммага бир хил коммунистик эътиқод билан қаралди ва барча шундай рұхда тарбияланди. Партия ва давлатнинг мағкурасида, ҳалқ таълимида «барча қишиларни ҳар томонлама тараққий этган, гармоник ривожланиши қилиб тарбияланмиз» деган асошиғон ҳукм сурб мумкин.

Инсон иштадидининг мухим сифатлари, омилларини ўрганиши мақсадида Термиз давлат университетидаги психология иммий-тадқиқот лабораторияси ташкид этилган. У ўзининг мустаҳкамати маддий-техника базасига, мақалали мутахассис кадрларига эга. Лабораторияда аниқ, режали иммий-техници, изланишиларни олиб борилмоқда. Ҳаммомли иммий лабораториини мақсадида ўзбекистонда яшовчи истеъодли, қобилиятли болаларни ахтарib топиш, уларнинг йўнилишларини аниказида ва маҳсус таълим берисига қаратилгандир.

Мазкур психология иммий-тадқиқот лабораторияси шу йилининг 1—4 октябрь кунлари «Ўзбекистоннинг истеъодидли болалари» маузуда республикалардо иммий амалий конференция ўтказади. Ўнга таникли психолог, педагог, жамиятнишунсо мисолларидар.

Ўйламизки, иммий-амалий анжуман истеъодли ўшларга эътиборни қуайтириша, уларни ўзбекистон мустаҳкамалашек мүқаддас вазифани амалга ошириша фаол қатнашишади яна бир мухим одимлардан бўлади.

Ботир ҚОДИРОВ,

Термиз давлат университети иммий-тадқиқот лабораторияси мудири, психология фанлари доктори, профессор.

Мансур ОЛТИН ўғли,

Термиз давлат университети иммий-тадқиқот лабораторияси мудири, психология фанлари доктори, профессор.

МУНТАЗИРМАН СЕНГА, «МАЪРИФАТ»!

Ўқитувчиларни зиёбон дейиншади. Улар ўз билим зиёси билан ёш авлод оғигига нурағишиларни бахши этишади. Бироқ ҳар бир зиёкорнинг зиёси кучли бўлшини учун китобу жадидларни, вактини матбутоғига мунтазам ўқиб бориши сув билан ҳақовек зарур. Айниқса, зиёдлар газетаси «Маърифат» билан мулоджогда бўлини ҳар бир мулоджим учун ҳаётини зарурат, деб ўйлайман. Чунки унинг саҳифаларида соҳадаги мухим ўзғаришлар ва янгиликлар билан бир каторда ҳар бир ўқитувчи учун ўзларнима ва ўзларни бўладиган мақолалар, материаллар ёритиб борилади. Шу сабаб биз мулоджимлар «Маърифат»ни устозимиз, дўстимиз, маслаҳатдошимиз ва ўйрикчимиз деб биламиз.

Мана ўттиш йилдан ошдики, мен унинг ҳар бир сонини ўқиб бораман. Умумбилиммимни оширишда ҳам, касбимга таалуқларни сирлар билан ошино бўлишида ҳам бу газета менга бебаҳо манбадир.

Шу йилнинг ёз ойларидаги қийин аҳволга тушуб қолганини яширмай айти қолай. Ўша пайтда обунага тўлаган пулим тутаб қолгани

учун бир неча ҳафта «Маърифат» газетасининг сонларини ололмай қолдим. Шунда мен энг мухим нарсамни ўйдотгандек ўзинни ноқулай аҳволда ҳис қилим. Газетада қандай материаллар ёритилгандан экаи, деган ташвиши ўша қувлари мени тарқ этмади. Дўстларимдан сўроқлаб ҳам унинг базни сонларини тополмади. Кейин билсан, ўша пайтлари «Маърифат»да янги ўнчув йилнинг дарс резжаларига оид кўпдан-кўп материаллар, методик маслаҳатлар ёритилган экан. Уларнинг батзиларини ҳамон излайман. Бундай аҳволга тушуб қолмаслини учун «Маърифат»нинг келгуси йил обунасига дарҳол ёзилдим, касбдошларини ҳам тезда ёзишига даъват

учун бир неча ҳафта «Маърифат» газетасининг сонларини ололмай қолдик. «Маърифат»га ёзилши учун оғизни пулни кўзимиз қийиаса, бир йил хонадонимизга зиёд киради. Таълим соҳасидаги янгиликлар билан танишшиб борамиз. Газета ижодкорларни билан ишлашинизга ўйлопнишида ёрдам беради, маънавий бахраманд бўламиш. Буни ҳеч қандай қиймат билан ўлчаб бўлмайди», дейман.

Шу билан бирга «Маърифат»дан талабларимиз ҳам бор. Газетанини янги йил сонларидан унинг мундарижаси яна бой бўлишини, методик мақолалар кўпроқ берилишини, ижодкор ўқитувчilar иш тажрибаси янада кенг ёритилишини иштардик.

Умуман, тобора ўқишиши, ранг-баранг материаллар билан чиқаётган «Маърифат» барча зиёкорлар обуна бўлса, тута бахраманд бўладиган рўзномадир. Мен унга доимно муштоқман, ҳар бир сонига интизорман.

Н. ҲАЙДАРОВ,
Ўзбекистоннинг ўзларига бўлган пулим сифати.

МУШТАРИЙЛАР ДИҚҚАТИГА!

«Маърифат»

1993 йил учун

ОБУНА ДАВОМ ЭТМОКДА

ОБУНА БАРЧА АЛОҚА БҮЛІМЛАРИДА, ИШ
ВА ҮҚИШ ЖОЙЛАРИДА ЖАМОАТЧИ МАТ-
БҮОТ ТАРКАТУВЧИЛАР ТОМОНИДАН ЧЕК-
ЛАНМАГАН МИҚДОРДА ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.
ОБУНА БАҲОСИ: БИР ЙИЛГА — 264 СУМ,
ЯРИМ ЙИЛГА — 132 СУМ.

БЕМИННАТ ёРДАМ

Қўргонтепа ноҳиясидаги Ленин номидаги жамоа хўжалиги худудида жойлашган «Парвоз» кичик корхонаси қишлоқ ва ноҳия қўрсақтамомда. Кичик корхонага тадбиркор, ўз ишнинг устаси бўлган Абдуғани Юсупов бошчилик киради. Жамоа хўжалиги кичик корхонага цех куриш учун ер акратиб берди, у ерда ҳозир тикувчиларни ошиш ишларни ишлосига етказилмади. Бундай ташқари, кичик корхонага автомашиналари ёзилғи билан таъминлашади. Ахолининг кўрсанлиги бўлган газета «Маърифат»ни ўз ишлосига олиб борилиши.

Кичик корхона жамоа хўжалиги худудида жойлашган Аль-Хоразм номидаги 16-ўрта мактабга 10 минг сўм, ноҳия хўжалиги таъминлашади. Бундай ташқари, кичик корхонага тадбиркор, ўз ишнинг устаси бўлган Абдуғани Юсупов бошчилик киради. Жамоа хўжалиги кичик корхонага цех куриш учун ер акратиб берди, у ерда ҳозир тикувчиларни ошиш ишларни ишлосига етказилмади. Бундай ташқари, кичик корхонага автомашиналари ёзилғи билан таъминлашади. Ахолининг кўрсанлиги бўлган газета «Маърифат»ни ўз ишлосига олиб борилиши.

А. МАҚСУДОВ.

ЛОЙХА

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИННИГ КОНСТИТУЦИЯСИ

МУҚАДДИМА

Ўзбекистон халқи:
инсон ҳуқуқларига ва миллий мустақиллик фоя-
ларига содиқлигини тантанали радишида эълон қи-
либ,
ҳозирги ва келажак авлодлар олдидағи юқсан

масулиятини англаган ҳолда,
ўзбек давлатчилиги ривожининг тарихий тажри-
басига таяниб,
демократия ва ижтимоий адолатга садоқатини
тасдиқлаб,

халқаро ҳуқуқнинг умумий эътироф этилган
қоидаларини тан олган ҳолда,
республика фуқароларининг муносиб ҳаёт ке-
чиришларини таъминлашга интилиб,
инсонпарвэр демократик ҳуқуқий давлат барпо

етишни қўзлаб,
фуқаролар тинчлиги ва миллий иноқлики таъ-
милаш мақсадида ўзининг муҳтор вакиллари
сиймосида Узбекистон Республикасининг мазкур
Конституциясини қабул қиласди.

БИРИНЧИ БУЛИМ

АСОСИЙ ПРИНЦИПЛАР

1-БОБ. ДАВЛАТ СУВЕРЕНИТЕТИ

1-модда. Узбекистон —
суверен демократик рес-
публика. Давлатнинг «Ўзбе-
кистон Республикаси» ва
«Ўзбекистон» деган номла-
ри бир маъненинг англатади.

2-модда. Давлат халиқ
иродасини ифода эти, унинг
манфаатларига хизмат қила-
ди. Давлат органлари ва
мансабдор шахслар жамият
ва фуқаролар олдида масъ-
удилар.

3-модда. Узбекистон Рес-
публикаси ўзининг миллий-
давлат ва маъмурий-худудий
тузилишини, давлатни идора-
тиши тизимини белгилайди,
ички ва ташки сийасатини
амала оширади.

Ўзбекистоннинг давлат че-

П БОБ. ХАЛҚ ҲОКИМИЯТЧИЛИГИ

Жамиятнинг бирон бир қис-
ми, сийеси партия, жамоат
биралими, ижтимоий ҳа-
ракат ёки алоҳида шахс ўз-
бекистон халқи номидан иш
қўшишга ҳаракати эмас.

11-модда. Узбекистон Рес-
публикаси давлат докими-
янигина тизими ҳокимияти
қонунга қўшилар, икро изтуб-
ча ва ҳокимиятига та-
симишлини принципига асос-
ланади.

12-модда. Узбекистон Рес-
публикасида ижтимоий ҳа-
ракатларни таътихатига, мафку-
ралар ва фикрларнинг хил-
ма-хиллиги асосида ривок-
нанда.

Ҳеч қайси мафкура, дин
расмий давлат мафкураси,
дини сифатида ўрнатилиши
мумкин эмас.

13-модда. Узбекистон Рес-
публикасида демократия
умумисинон принципиларга
таянид, уларга қўшилар, ик-
тилиши мумкин эмас.

14-модда. Узбекистон Рес-
публикасида нормалари
халқаро ҳуқуқнинг уму-
мий эътироф этилган норма-

лини мумкин эмас.

15-модда. Узбекистон Рес-
публикасида Конституция
ва қонунларни таътихи
мумкин эмас.

16-модда. Мазкур Кон-
ституцияни бирорта қоид-
асида Узбекистон Республика-
си ҳуқуқларига зарар
етказадиган тарзда талқин
этиши мумкин эмас.

Бирорта ҳам қонун ёки
бошча норматив-ҳуқуқий
хуқуқлар Конституция норма-
ларни бақидаларига зид
келиши мумкин эмас.

17-модда. Узбекистон Рес-
публикасида нормаларни
халқаро ҳуқуқнинг уму-
мий эътироф этилган норма-

лини мумкин эмас.

18-модда. Узбекистон Рес-
публикасида нормаларни
халқаро ҳуқуқнинг уму-
мий эътироф этилган норма-

лини мумкин эмас.

19-модда. Узбекистон Рес-
публикасида нормаларни
халқаро ҳуқуқнинг уму-
мий эътироф этилган норма-

лини мумкин эмас.

20-модда. Узбекистон Рес-
публикасида нормаларни
халқаро ҳуқуқнинг уму-
мий эътироф этилган норма-

лини мумкин эмас.

21-модда. Узбекистон Рес-
публикасида нормаларни
халқаро ҳуқуқнинг уму-
мий эътироф этилган норма-

лини мумкин эмас.

22-модда. Узбекистон Рес-
публикасида нормаларни
халқаро ҳуқуқнинг уму-
мий эътироф этилган норма-

лини мумкин эмас.

23-модда. Узбекистон Рес-
публикасида нормаларни
халқаро ҳуқуқнинг уму-
мий эътироф этилган норма-

лини мумкин эмас.

24-модда. Узбекистон Рес-
публикасида нормаларни
халқаро ҳуқуқнинг уму-
мий эътироф этилган норма-

лини мумкин эмас.

25-модда. Узбекистон Рес-
публикасида нормаларни
халқаро ҳуқуқнинг уму-
мий эътироф этилган норма-

лини мумкин эмас.

26-модда. Узбекистон Рес-
публикасида нормаларни
халқаро ҳуқуқнинг уму-
мий эътироф этилган норма-

лини мумкин эмас.

27-модда. Узбекистон Рес-
публикасида нормаларни
халқаро ҳуқуқнинг уму-
мий эътироф этилган норма-

лини мумкин эмас.

28-модда. Узбекистон Рес-
публикасида нормаларни
халқаро ҳуқуқнинг уму-
мий эътироф этилган норма-

лини мумкин эмас.

29-модда. Узбекистон Рес-
публикасида нормаларни
халқаро ҳуқуқнинг уму-
мий эътироф этилган норма-

лини мумкин эмас.

30-модда. Узбекистон Рес-
публикасида нормаларни
халқаро ҳуқуқнинг уму-
мий эътироф этилган норма-

лини мумкин эмас.

31-модда. Узбекистон Рес-
публикасида нормаларни
халқаро ҳуқуқнинг уму-
мий эътироф этилган норма-

лини мумкин эмас.

32-модда. Узбекистон Рес-
публикасида нормаларни
халқаро ҳуқуқнинг уму-
мий эътироф этилган норма-

лини мумкин эмас.

33-модда. Узбекистон Рес-
публикасида нормаларни
халқаро ҳуқуқнинг уму-
мий эътироф этилган норма-

лини мумкин эмас.

34-модда. Узбекистон Рес-
публикасида нормаларни
халқаро ҳуқуқнинг уму-
мий эътироф этилган норма-

лини мумкин эмас.

35-модда. Узбекистон Рес-
публикасида нормаларни
халқаро ҳуқуқнинг уму-
мий эътироф этилган норма-

лини мумкин эмас.

36-модда. Узбекистон Рес-
публикасида нормаларни
халқаро ҳуқуқнинг уму-
мий эътироф этилган норма-

лини мумкин эмас.

37-модда. Узбекистон Рес-
публикасида нормаларни
халқаро ҳуқуқнинг уму-
мий эътироф этилган норма-

лини мумкин эмас.

38-модда. Узбекистон Рес-
публикасида нормаларни
халқаро ҳуқуқнинг уму-
мий эътироф этилган норма-

лини мумкин эмас.

39-модда. Узбекистон Рес-
публикасида нормаларни
халқаро ҳуқуқнинг уму-
мий эътироф этилган норма-

лини мумкин эмас.

40-модда. Узбекистон Рес-
публикасида нормаларни
халқаро ҳуқуқнинг уму-
мий эътироф этилган норма-

лини мумкин эмас.

41-модда. Узбекистон Рес-
публикасида нормаларни
халқаро ҳуқуқнинг уму-
мий эътироф этилган норма-

лини мумкин эмас.

42-модда. Узбекистон Рес-
публикасида нормаларни
халқаро ҳуқуқнинг уму-
мий эътироф этилган норма-

лини мумкин эмас.

43-модда. Узбекистон Рес-
публикасида нормаларни
халқаро ҳуқуқнинг уму-
мий эътироф этилган норма-

лини мумкин эмас.

44-модда. Узбекистон Рес-
публикасида нормаларни
халқаро ҳуқуқнинг уму-
мий эътироф этилган норма-

лини мумкин эмас.

45-модда. Узбекистон Рес-
публикасида нормаларни
халқаро ҳуқуқнинг уму-
мий эътироф этилган норма-

лини мумкин эмас.

46-модда. Узбекистон Рес-
публикасида нормаларни
халқаро ҳуқуқнинг уму-
мий эътироф этилган норма-

лини мумкин эмас.

47-модда. Узбекистон Рес-
публикасида нормаларни
халқаро ҳуқуқнинг уму-
мий эътироф этилган норма-

лини мумкин эмас.

48-модда. Узбекистон Рес-
публикасида нормаларни
халқаро ҳуқуқнинг уму-
мий эътироф этилган норма-

лини мумкин эмас.

49-модда. Узбекистон Рес-
публикасида нормаларни
халқаро ҳуқуқнинг уму-
мий эътироф этилган норма-

лини мумкин эмас.

50-модда. Узбекистон Рес-
публикасида нормаларни
халқаро ҳуқуқнинг уму-
мий эътироф этилган норма-

лини мумкин эмас.

51-модда. Узбекистон Рес-
публикасида нормаларни
халқаро ҳуқуқнинг уму-
мий эътироф этилган норма-

лини мумкин эмас.

52-модда. Узбекистон Рес-
публикасида нормаларни
халқаро ҳуқуқнинг уму-
мий эътироф этилган норма-

лини мумкин эмас.

53-модда. Узбекистон Рес-
публикасида нормаларни
халқаро ҳуқуқнинг уму-
мий эътироф этилган норма-

лини мумкин эмас.

54-модда. Узбекистон Рес-
публикасида нормаларни
халқаро ҳуқуқнинг уму-
мий эътироф этилган норма-

лини мумкин эмас.

55-модда. Узбекистон Рес-
публикасида нормаларни
халқаро ҳуқуқнинг уму-
мий эътироф этилган норма-

лини мумкин эмас.

Кутлаймиз!

Хурматли устозимиз — Эргаш Бобоназар юртчиган 1949 йили Ангир районидаги «Озод Буҳоро» номли мактабда бошланинг сифр муаллимингидан бошлаган эди. Э. Бобоназаров 1955 йилдан бошлаб район худудидаги турли илм масакнлари директор ўринбосари ва мактаб директори лавозимларида вижданган меҳнат қилди. Хусусан, у кейинги йилларда мактаблараро ўқув-ишилаб чиқариш комбинацияни таҳсимини юқориғонга кўтаришда фидойилик, ташаббускорлик, ташкилотчилик намуналарини кўрсатди.

Яқинда Э. Бобоназаровнинг халқ таълими соҳасидаги хизматлари юксак баҳоланинг, унга «Ўзбекистон халқ ўқитувчиси» унвони берилди.

Бугун унинг залвори ҳаётни зарварақларига «Ўстозимиз — 60 ёши» сатрлари олтина ҳарфлар ила битилажак. Ангир район халқ таълими бўлами, халқ таълими ходимлари касаба уюшмаси қўмитаси жамоаси устозни ушбу кутулгуда айёл билан савимий табриклидада ҳамда унга узоқ умр, бахт-саодат, мустаҳкам согдиқ та буидан кейинги педагогик фаолиятга муваффақиятлар ёр бўлишини тилаб қолади.

Кутлаймиз!

Отамиз Мияссар Ҳолхўжаев бу йил 50 ёшига тўлдилар. 50 ёши... Айтинга осон, аммо унинг замирда қанча курашлар туғлан гамда йўқотганлар бор. 1967 йилда Низомий номли Тошкент давлат педагогика олийгоҳини туғатган отамиз узоқ йиллардан бери кимё ва биология фанидан ўқувчиларга сабоқ бериб келмоқдалар. 1987 йилда методист-ўқитувчи будилар. Кишлоп мактабларида ўқувчиларни киме фанидан олимпийнадага тайёрлаш тажрибаси вилоятда кўйланилмоқда. Фориш тури мандиши Берунийномли 78-мактабни бинтирган шогирдлари буғунги кундан жамиятнинг ардоксилини ўқувчиларга бўлиб етишган. Биз фарзандлари ҳам отамизни эъзозлаб, меҳру муҳаббатларини дилда сақлар эканмиз, яна узоқ йиллар бардам булинг, шогирду фарзандларинингин камолини кўриш, — деб айтамиз.

ФАРЗАНДЛАРИ ИКРОМ, АЛИ, АҲМАД, САФАР, ҲУСНИЯ, ОЗОДАЛАР.

ТУЗАТИШ

Газетамизнинг 16 сентябрь сонидаги ёълон килинган Низомийнинг 6-банди, олтичини сатридан бошланадиган журнала қўйида ўқисин:

«Агар кафедра, услуб бирлашма аъзоларининг кўпчилиги, овоз берисда қатнашгандарнинг камидаги 50 фонзи овоз берган бўлса, у шахс контракт асосидаги лавозимни эгаллашга тасвия этилган ҳисобланади»...

ТЎГАРАК РАҲБАРИ

Фарзандларинг катта бўлиб боргани сарн елкадаги юкинг ҳам вазминлашаркан, Каттанинг бўш вақти билан қизиқсан, кичигингнинг хуш вақтига лоқайдай эмсан. Бунинг устига уларнинг китобхониги ҳам ҳалигидан... Беихтиер мактабга, ўқитувчиларга айни тўйкӣ бошайсан: Нега улар болаларни билигга кизиқтира олади? Этага нима бўларкин? Индинг-чи! — деб ўтилмаган дарс соатлари ҳақида уларнинг ўлашаси-ку аялга симайди! Шундай дамларда, беихтиер ўз болалигинга бўйлайсан. Содда одамлар, фалсафаси чукур, кашрларни тайрар одамлар — тенгкүрларинг, муаллимларинг, устуzo-устозадоларинг бир-бир кўз олдингандан ўтади.

Наримон ака, ўйлаб қарасам, Сизнинг вазифагиз масъул эди на пайтларда. Жумурхият мактаб ўқувчиларининг кўримли ойномаси — «Гулхона» масъул котиб эдингиз. Мактаб, материал, янги мавзулар билан банд эдингиз. Аммо шу банду банддикандар ортиб, бағрингизга болаконларни ҳам олгандиниз: иккинчи, учинчи, тўртнинчи, бешинчи сифр болаларини! Улар ўзлари ёзган шеърларини Сиз билан ўртоқлашади. Уларни ўқиган китобларни ҳақида фикрларни ўрганишарди... Кизик, ўйлаб қарасам ўша пайтларда Сизга осон бўлмади. Ўз фарзандларнинг ташвиши, рўзгор юмушлари, қатор китоблар чоп этиш учун

елиб-юргишилар, кунора бўлайдиган мажхису летучкалар ва бирни боядан, бирни тоддан сўйлайдиган жижукларнинг галини тинглаш, уларнинг кўнглида гўззалик куртакларни ниш олдириш... «Олдузчам», «Ватан», «Янга», «Барбан», каби кўшиклиарнингизни кўйлаб катта бўлган биз катталарнинг фарзандлари эса энди. Сизнинг «Ола қаноғ ҳаккапернингизга роҳга тушмисиз», «Салом, Пифагор», «Моникига мактуб», «Юракка теккян ўй», «Зубайдада ва мен», «Энг баҳтири кун» каби китобларнингизда болалар оламнинг турфалигини белгилаб, Қизик шу куннапарни да 60 йилдан ўзиганда, шаҳтингизнинг 40 йилни ёдабий ҳафтага багчишланади-ҳамон беғринингизга симайди жўшиқнлик. Болалар оламнинг шошини туспинингини Полопонлабини араб юрган кебтарга киёсингизни. Сизнинг «Беозор мусиҷадами» Самиимига нигоҳнингиз, беозор кулишингиз билан ижодимизга чин баҳони беради, кўясиз, кўясиз. Но факат ижодимиз, балки оиласини ҳаётимизни ёдабий ҳафтага ўрнишимизга ҳам холис баҳонингиз бор: Ҳотиржамлини бор жоҳда — иш унумли бўлармис. Оиласив тутублиқидамисиши — барака. Энг аввало, ижоди ишдан, иктидорин тоблашу тобланышдан ҳам энг аввало — оила тинчлигини кўзласин эмиш, одамизод! Ана шу тинчлидан маҳалла тинч эмиш, маҳалла тинчлигидан эса шакару қишлоқлар — бутун

Умиди АБДУАЗИМОВА.

УЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ХАЛҚ ТАЪЛИМИ ВАЗИРЛИГИ

ХУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ ХОДИМЛАРИ МАЛАКАСИНИ ОШИРИШ РЕСПУБЛИКА ИНСТИТУТИ

ҚУИИДАГИ БУШ ЛАВОЗИМЛАР УЧУН

ТАНЛОВ ЁЛОН ҚИЛАДИ

КАФЕДРА МУДИРЛАРИ:

Хунар-техника билим юртларида (ХТБЮ) касбга тайёрлашни бошқариш.

Касб педагогикаси ва психологияси.

ХТБЮларида тарбия ишлари муаммолари.

КАТТА УҚИТУВЧИЛАР:

Одабнома.

Миллий ва шарқ педагогикаси.

Информатика ва ҳисоблаш техники (2).

УҚИТУВЧИЛАР:

ХТБЮларда ишлаб чиқариш таълими методикаси.

Мактабларда меҳнат таълими методикаси.

ХТБЮларда тарбия ишлари методикаси.

ТАНЛОВ МУДДАТИ ЁЛОН ЧИҚКАН КУНДАН БОШЛАБ БИР ОИ.

Мурожаат учун манзилгоҳимиз: Тошкент шаҳри, Зебо Шамсуддинова кўчаси, 2. Телефон 90-38-67. Илмий котиб.

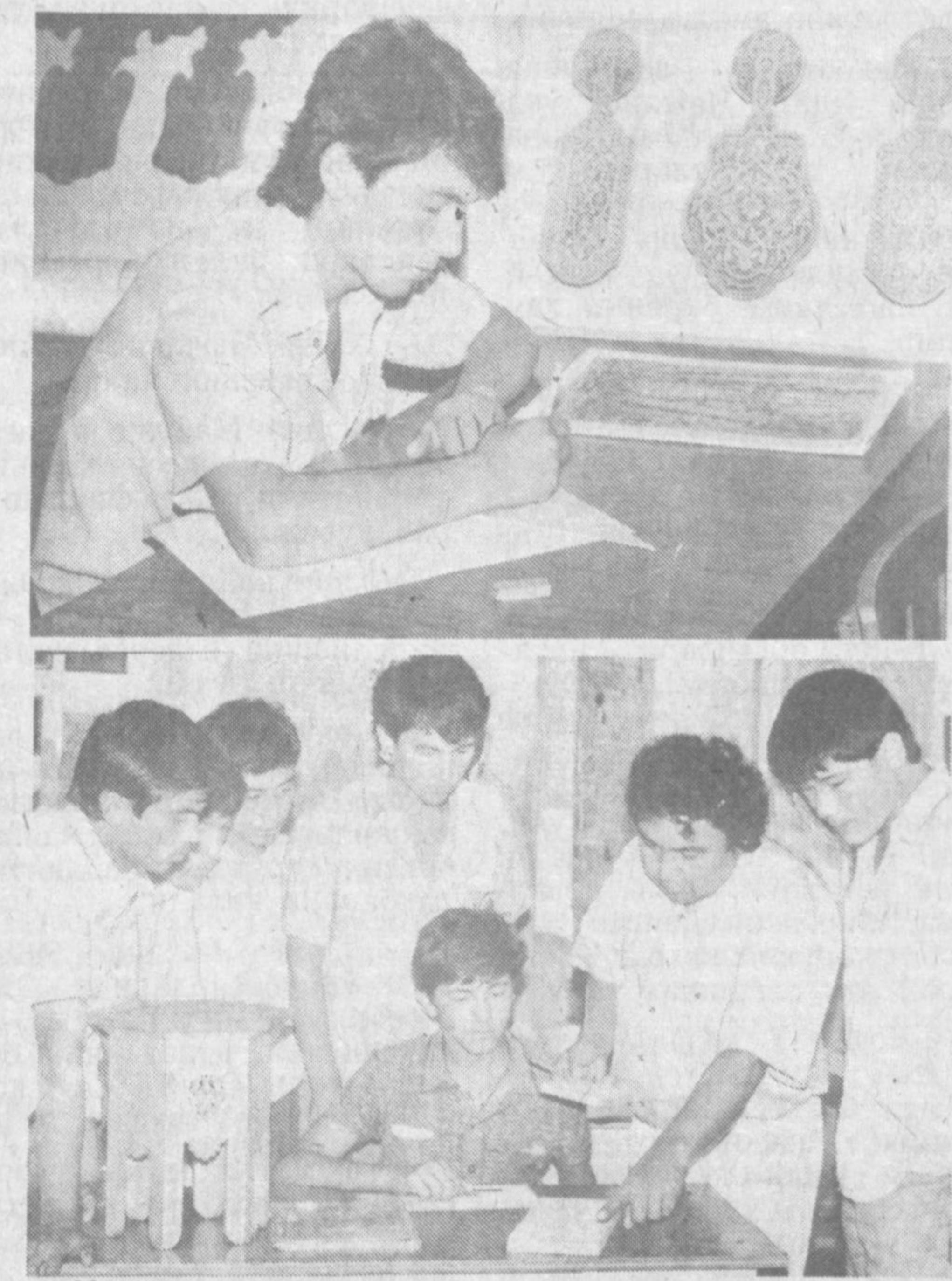
Сафар БАРНОЕВ

ВАТАН ДЕГАНИДА...

Ватан деганида ағон боласин
Киприклари бўйлаб юрган қон кўрдим.
Сочлари ёйилган
Ағон онасин
Кўксига санчилган хор тикон кўрдим.
Кўрдим ҳар гиёҳни кўзига суртиб,
Тупргон лабига босган қочоқни.
Кўрдим.
Келган эдим сени куритиб
Пойимга эгаман деган олчоқни.
Кўрдим-у, ўшанда куйганди жоним,
Сенинг ағонларинг
Менинг ағоним.
Бош энгик Бобурга авлодман, десам,
Бобом Алишерга аждодман, десам,
Ким мени тингларди,
Ахир, дод десам —
Сен озод эмассан, мен озод десам —
Қирсиллаб кетарди қовурғаларим,
Билмасдим, не дейин,
Надир тирам.
Бошда айланарди гўнг қарғаларим,
Бунчалар тугулган эдинг тилларим.
На илож,
Ағонда укамлар қолди,
Ярага айланган аламлар қолди.
Бугун менинг түғим ҳиллирашини
Инглаб, кўролмаган қадамлар қолди.
Қолди... айтаверсан қолганларини,
Мен олиб олмаган, олганларини,
Бу кунга етолмай толғанларини
Куриб кетар эди қорачим ҳам.
Она, она-юртим — Ўзбекистоним,
Борлигим,
Зорлигим, жаҳоним, жоним,
Қара, Аму дарё ёқаларига,
Кишиаган отларнинг тақаларига,
Қўрай деб тупроғим,
Сийуми заримни.
Етаклаб зор кетган укаларимни,
Бошинг тошдан бўлсин, дейа фидолар,
Келмоқда Навоий,
Бобур Мирзолар.
Қай бурчда бўлмагин, ўйлагин тайин,
Нонни топиш мумкин,
Ватанинг қийин...

БОБОНГНИ ТЕРГАМА...

Бобонгни тергама,
Бобонг аҳволи
Факат ўзигаю, эгамга аён.
Мен ҳам ўздим севиб дунё жамолин,
Рост сўзни сўзлабон аҳену аҳен.
Ҳарф ўрганиш билан умрим ўтди, ҳай,
Кўмб келабердим
Бисотларимни.
Бобом Алишернинг илмин ўрганмай,
Бўғизлаб ташладим гиротларимни.
Амир Темур дедим...
Лабинмад учуқ,
Бошимда айланди кўрқув қаноти.
Ёнган чироқларим
Бирма-бир ўчб,
Тизгинларда ўтди
тузган ҳаётим.
Бобонгни тергама,
Қусурлари кўп.
Ажратиб бўймагай этдан тирноқни.
Тилимга туз сепиб,
Ургатиди хўй —
Улиб яшагин қизил байроқни.
Гарчи бугун ҳақи-ҳуқуқли ўзим,
Ҳамон уқаланиш кетар сўзларим,
Балки, мендан олдин
Сўнди ўлдузим.
Балки, хира торти сўниқ кўзларим.
Таъна тошларини отмагин зинҳор,
Кулма,
Давраларга кирсам мункиллаб,
Қадимм тик тутолмам,
Бўйнимда тош бор.
Мункиллаб келади
мумкин, мункинлар...
Баргихазонларга битдим ҳасратим,
Қўнди кипригимга
Тутуни, чангни.
О, деб оғзим очиб, зод деганда жим.
Иккига бўлунди сасим жаранг.
Бобонгни тергама,
Қусурлари мўл.
Баландроқ ёқиб қўй, болам, чироқни.
Байроқ дастасидай
Дастланди қўй.
Ажратиб бўймагай этдан тирноқни.
Менинг ўйларим қўй,
Иўйларим кесик,
Узга давралардан излама тимсол.
Афанди ёнгоқ деб...
болалар қолиб
Туянинг кетидан чопгани мисол.

БЎЛАЖАК РАССОМЛАР ҲУЗУРИДА

П. П. Бенъев номидаги Республика рассомлик билим юртida янги ўқув юниси машгулотлари қизиқарли давом этмоқда. Ҳар кунни ушбу серҳашам тасвирлар санъат қасрида кўпиларда мольбер кўтартаган йигитларни кўриши мумкин.

Бадий беазити факультети ўқитувчиси В. Островерхов бу ерда расм чизиш техникини машгулотларини олиб боради. Ўқитувчи дастлабки дарсдан бошлаб оддийдан мурракаблик сарн санъат сирларини ўргатади.

Тасвирлар санъат тархи ўқитувчиси Людмила Юрьевна Кондратева янги ўқув дастларидаги Узбекистон халқлари тасвирлар санъати тарафидан тархий бўйича кўпилад. Материяллар кўзда тутгалиларига билан ажralиб туради. Болалар Узбекистондаги тасвирлар санъатини моҳир усталаридан кўн нарса ўрганишади. Улардан бирни — Гулом Иўлдошеви чўйлоғашев. У амалий бўйича тургуми мудири бўлиб, ёғоч ўймакор рассомини сифатида донг таратади.

У амалий санъат тархий ўқитувчиси Людмила Юрьевна Кондратева янги ўқув дастларидаги Узбекистон халқлари тасвирлар санъати тарафидан тархий бўйича кўпилад. Материяллар кўзда тутгалиларига билан ажralиб туради. Болалар Узбекистондаги тасвирлар санъатини моҳир усталаридан кўн нарса ўрганишади. Улардан бирни — Гулом Иўлдошеви чўйлоғашев. У амалий бўйича тургуми мудири бўлиб, ёғоч ўймакор рассомини сифатида донг таратади.

СУРАТЛАРДА: композиция асосларини бўйича машгулотларда; Гулом Иўлдошев талабаларга йўл-йўрик кўрасат-мокода.

Сураткаш А. БАЖАНОВ.

Бош мұхаррир Ахмаджон ДОЛИМОВ.

МАКТАБИМИНИ ЭСЛАЙМАН

Иллар ўтиб кетди, хотира қолди,
Ҳаёт ташвишлари бағрига олди,
Жингалак, тимкора сочлар оқарди,
Софини эслайман сени, мактабим.
Дўстлар тарқалишдик ким қайси томон,
Иўйларни изладик бўлсин деб равон,
Измини бизларга топширид замон,
Софини эслайман сени, мактабим.
Энди биз — муллам, олим, шифор,
Фазорок, санъаткор, ишчи, пактакор,
Касблар кўп, бу сафда ҳаммасидан бор,
Софини эслайман сени, мактабим.
Хали йиллар ўтар, яна кўп йиллар,
Ёркін чўққиларни кўзлар кўнгиллар,
Қанчаки дуч келса нотанини йўйлар,
Софини эслайман сени, мактабим.
Ҳаёт синовлари қисла имтиҳон,
Берган билимларинг бўллади дармон,
Порлок юлдузимсан сен менинг ҳамон,
Софини эслайман сени, мактабим.

Қошлиарингни мақтамай қўй,
Қамон ўндан андоза олсин.
Кўзларинга бир боқиб тўйя,
Уқуннари қалбимда қолсин.
Юзларингни ўхшатмай ойга,
Ой чидолмас унинг сехрига.
Ошиқларинг ўйнашар пойга,
Етмоқ истаб қалбинг меҳрига.
Бахтиам синаб чопаман мен ҳам,
Васлинг бўлур тенгсиз совриним.<